

Te weinig belastinggeld? Bezuinig per direct 2 miljard euro op alle waterstofsubsidies.

Posted on 12 november 2026 by Maarten van Andel

In 2024 is de EU-methaanverordening van kracht geworden voor Europese olie- en gasbedrijven. Daarin worden strenge eisen gesteld aan de methaanuitstoot en -rapportage bij de winning, het transport en de raffinage van aardgas en aardolie. Dat is van belang voor het Europese klimaatbeleid, want methaan is een tientallen malen sterker broeikasgas dan CO_2.

Vanaf 2027 treedt de strenge EU-methaanverordening ook in werking voor importeurs van buiten de EU. De Verenigde Staten als veruit grootste niet-Europese importeur pleiten voor drie jaar uitstel, omdat hun olie- en gasindustrie nog niet aan de strenge Europese normen zou kunnen voldoen.

Blufpoker op kosten van honderden miljoenen

EU-burgers

Het Europarlement heeft in meerderheid voor deze drie jaar uitstel gestemd. Zeven landen aangevoerd door Italië en Polen willen dat ook. De Europese Commissie stelt één jaar uitstel voor, met de mogelijkheid om dat zo nodig te verlengen. Zeven landen waaronder Frankrijk, Spanje en Nederland steunen dit voorstel. De reden dat meer dan de helft van de EU-landen uitstel wil is het risico van forse prijsstijgingen en tekorten van olie en gas. De EU importeert ongeveer de helft van alle aardgas en ruim 80 procent van alle aardolie van buiten Europa. Een groot deel van deze importen zou niet aan de strenge EU-methaanverordening voldoen.

Diverse partijen waaronder D66 en Pro zijn tegen uitstel. De EU zou een dermate belangrijke afzetmarkt voor olie en gas zijn dat de strenge methaanverordening zonder risico aan niet-Europese importeurs zou kunnen worden opgelegd. Daarmee spelen deze partijen blufpoker op kosten en risico van honderden miljoenen EU-burgers. Zij beweren dat we iets sterks in handen hebben, terwijl dat allerminst zeker is. Zij zijn bereid om het risico van toenemende energiearmoede en brandstoftekorten te nemen omwille van klimaatdoelen. Dat doen zij in de wetenschap dat de VS van Donald Trump onze grootste niet-Europese importeur van olie en gas zijn.

De Nederlandse regering pleit bij monde van klimaatminister Stientje van Veldhoven voor uitstel van een jaar, conform het voorstel van de Europese Commissie. Zij wil gelukkig geen blufpoker spelen met olie en gas, maar ze doet dat helaas wel met groene waterstof. In 2022 trok haar voorganger en D66-partijgenoot Rob Jetten 783,5 miljoen euro uit voor zeven grote groene waterstofprojecten, met een gezamenlijke capaciteit van 1150 megawatt. Vier van deze zeven projecten zijn inmiddels gestopt, en de overige drie hebben nog geen enkele operationele megawatt gerealiseerd.

Blufpoker met miljardensubsidies voor waterstof

Als reactie op deze geldverspilling heeft de minister in een nieuwe nationale subsidieronde opnieuw 780 miljoen euro gereserveerd. Dat geld komt bovenop 1,3 miljard euro uit het Klimaat- en Energiefonds voor Europese waterstofdoelen. Dat is blufpokeren met grof geld, op kosten van alle Nederlandse belastingbetalers. Zij doet net alsof we met groene waterstof iets sterks in handen hebben, terwijl daar in

de afgelopen vier jaar niets van is gebleken. Iedereen in Den Haag is momenteel dag en nacht bezig met de vraag waar het belastinggeld vandaan moet komen, maar we vernemen te weinig over de vraag waarom we zoveel geld nodig hebben en hoe doelmatig dat eigenlijk besteed wordt.

Het kabinet zou per direct 2 miljard euro kunnen bezuinigen op alle waterstofsubsidies. Die subsidies hebben in de afgelopen vijf jaar zowel in Nederland als in de EU nog nauwelijks iets opgeleverd. De verwachting was destijds dat groene waterstof rond 2030 zonder extra steun zou kunnen concurreren. We weten na vijf jaar van mislukte en vertraagde projecten dat dat utopisch wensdenken is. Waterstof is geen delfstof en dus geen energiebron. Het maken ervan kost zeer veel energie. In de hele keten van productie, transport en gebruik voor energietoepassingen gaat meer dan de helft van die energie verloren.

Wereldvreemde tijdverspilling

Met die natuurkundige wetmatigheid is waterstof een intrinsiek verspillende en dure energiedrager, die in een zeer competitieve wereldmarkt van energie niet binnen 25 jaar en mogelijk nooit zonder structurele staatssteun zal kunnen functioneren. De resultaten van de afgelopen vijf jaar en de vooruitzichten voor de komende tien jaar vormen een zeer ongunstige basis voor het blijven uitgeven van miljarden belastingeuro's aan waterstofprojecten. Het kabinet zou zich beter rekenschap moeten geven van de slechte kansen waarmee ze blufpokeren met zoveel publiek geld voor waterstofsubsidies.

Minister van Veldhoven van Klimaat en Groene Groei heeft deze week geen tijd om daar aandacht aan te besteden, want zij is namens Nederland aanwezig bij COP31, de 31e VN-klimaattop in het Turkse Antalya. Zij is daar één van de 68.544 officieel geregistreerde deelnemers uit vrijwel alle landen van de wereld. De Turkse organisatie en president Erdogan houden rekening met meer dan 100.000 bezoekers. Die mensenmassa gaat hoofdzakelijk over geld praten, over honderden miljarden euro's. Ze gaan ook praten over een ambitie van 35 procent wereldwijde elektrificatie in 2035, *'35 by 35'*. Dat laatste halen we in het kleine rijke Nederland niet eens vanwege netcongestie en gebrek aan regelbare opwekcapaciteit. Het is wereldvreemde tijdsverspilling om daar op wereldschaal over te praten.

1300 miljard dollar per jaar voor mondiale energietransitie

We gaan zien wat er deze en volgende week uit COP31 gaat komen, en met welke concrete resultaten de minister thuis gaat komen. Het rijke Westen wil dat minder welvarende landen minder fossiele brandstoffen gaan gebruiken, en die minder welvarende landen zeggen logischerwijs dat het rijke Westen dat dan moet betalen. Steenkool, olie en gas zijn immers veel goedkoper dan windmolens, zonnepanelen en waterstof. Bij COP29 en COP30 is afgesproken dat hiervoor 300 miljard dollar per jaar beschikbaar moet gaan komen, maar de minder welvarende landen en ook wetenschappers zeggen dat dit eigenlijk 1300 miljard dollar per jaar zou moeten zijn.

Het zal bij COP31 kortom hoofdzakelijk over duizelingwekkend veel geld gaan, en minder over het feit dat al dat geld en al die klimaattoppen nog steeds geen mondiale afbouw van fossiele brandstoffen en CO_2-uitstoot hebben bewerkstelligd. Het is te hopen dat de tienduizenden geëngageerde en gemotiveerde aanwezigen in Antalya zich terdege verdiepen in de resultaten van de afgelopen decennia, en zich minder bezighouden met onrealistische doelen voor de komende tien jaar. Wie de toekomst wil kennen, moet het verleden bestuderen, filosofeerden Confucius, Winston Churchill en George Orwell ooit.

Idealisme is een slechte raadgever

Idealisme blijkt een slechte raadgever voor effectief klimaat- en energiebeleid. Alleen ontnuchterende realiteitszin op basis van feitelijke natuurkundige en wiskundige analyses kunnen klimaatmiljarden omvormen tot doelmatige bestedingen voor mens en milieu. Dat is wat Stientje van Veldhoven en de voltallige regering te doen staat in deze kabinetsperiode.

Het idealistische klimaatwensdenken van de afgelopen 31 jaar heeft weinig goeds opgeleverd voor mens en milieu. Het heeft wel tientallen miljarden euro's gekost, ontbossing aangewakkerd, vervuilende mijnbouw gestimuleerd, netcongestie veroorzaakt en energieprijzen opgedreven.

Wynia's Week *brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week,* ***156 keer per jaar****, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze*

donateurs maken dat mogelijk. Doet u (weer) mee? Hartelijk dank!